

ДИСЦИПЛІНА ЛІТЕРАТУРНА КОМПАРАТИВІСТИКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОЕКЦІЇ

Анотація. Дисципліна «Літературна компаративістика: концептуальні проекції» належить до переліку навчальних дисциплін вибору аспіранта (ад'юнкта) за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії». Навчальна дисципліна «Літературна компаративістика: концептуальні проекції», передбачає знайомство із провідними тенденціями сучасної компаративістики, її можливостями (зокрема в таких нових компаративних галузях, як імагологія, постколоніальні, мультикультуральні студії) трансцивілізаційні, транскультурні студії); динамікою формування транскультурних феноменів, основними концепціями кроскультурних студій, поглядами на «нові типи ідентичності» (К. Ісігура, М. Бахтін, М. Тлостанова, М. Епштейн, В. Селігей, В. Ліпіна) і можливостями їх осмислення компаративістикою.

Кількість кредитів: 4

Мета навчальної дисципліни: розкрити внутрішню диференційованість порівняльного літературознавства залежно від об'єктів вивчення і поставлених завдань; зміни в загальній парадигмі літературної компаративістики другої половини ХХ – початку ХХІ століття; діапазон новітніх порівняльних досліджень; актуальність компаративних галузей (імагологія, постколоніальних, мультикультуральних, трансцивілізаційних досліджень); зв'язок компаративістики з новими літературознавчими концепціями і методологіями, міжкультурний, міждисциплінарний характер компаративістики (компаративістики як метатеорії).

Попередні вимоги: Після закінчення курсу аспірант (ад'юнкт) повинен усвідомити трансдисциплінарний характер порівняльного літературознавства, бути обізнаним з провідними тенденціями сучасної компаративістики, напрямками досліджень, школами, постатями; уміти володіти зіставними методиками, застосовувати міждисциплінарні підходи до вивчення літератури (наприклад, культуральні, постколоніальні студії); застосовувати одержані знання у дослідженні літератури у широких міжнаціональних (регіональних, зональних), різних типах межових і перехідних контекстах.

Змістові модулі:

- Гуманітарні виміри літературної компаративістики: теоретичний і практичний аспекти. (А. Нівель, Е.Касперський, Ю. Лотман, Ф. Жост, С. Басснет). Компаративістика в сучасній системі знань. Критичні наративи до студії А. Геймея (Andrzej Hejmej) "Komparatystyka. Studia literackie – studia kulturowe", Krakow, Universitas, 2013.
- Засади новітньої компаративістики (С.Т. Зепетнек. "Літературна компаративістика: теорія, метод, застосування"). Теоретична й методологічні альтернативи традиційній компаративістиці у праці С.Т. Зепетнека "Нова компаративістика як теорія і метод", 1998. Дискусії довкола концепції вченого, аргументи. "Парадокс" одночасних глобалізації й локалізації в компаративістиці.
- Історія світової літератури і порівняльне літературознавство: компаративні наративи; нові
- дослідницькі перспективи, "новий кут зору" (М. Деллапер'єр).
- Компаративістична парадигма Д. Фоккеми: зіткнення методів і концептів. Проекція на порівняльні літературознавчі дослідження в Україні (Д. Наливайко, Р. Гром'як, М. Лановик, М. Ільницький, О. Астаф'єв, Н. Висоцька, І. Лімборський).
- Репрезентативні течії й концепти сучасної компаративістики: література у зв'язках з іншими видами мистецтв (У. Вайсшайн, Д. Наливайко, К. Шахова, А. Маріно).
- Герменевтичні "конструкти" у парадигматиці сучасної компаративістики. Проблема реципієнта / читача (автор – твір – реципієнт) (Г.Р. Яусс, В. Ізер, Р. Веллек, У. Вайсшайн, Е. Касперський, Г. Сивокінь).
- Компаративістика у зв'язках із культурною антропологією. Імагологічні студії і концепти Свого та Іншого – генеральна тема порівняльного літературознавства (Д.А. Пажо, Д. Лірсен, Г. Дизеринк, М. Ільницький, Д. Наливайко). Геоісторика як галузь компаративістики: проблема реального й референційного простору.

- Концепт інтертексту як простір "всіляких дискурсів" (Е. Касперський). На матеріалі сучасної української та зарубіжної літератур. Проблеми джерел, впливів, "анонімних формул" (за Ю.Крістевою).
- Компаративістика в моделюванні історико-літературного процесу (погляди Е. Касперського). Проект інтегральної компаративістики: між культурним автизмом і номадизмом. Компаративістика в процесах транскультурації та глобалізації (за працями М. Епштейна, Х. Бгабги, М. Тлостанової, І. Лімборського, В. Ліпіної, Н. Висоцької). (На матеріалі сучасної літератури: Кодзуо Ісігуро, Френк Чін, Т. Моррісон, Емі Тан, Б. Мухерджі та ін.) і розвідки проф. Маямського інверситету (США) Віт. Чернецького "Картографуючи посткомуністичні культури", "Критика", 2013).

Мова викладання: українська.

Місце у структурно-логічній схемі: ДВА.3.02.10 викладається на другому році навчання.

Термін вивчення: викладається в обсязі 120 годин (4 кредитів ЄКТС), зокрема: лекцій – 18 годин, практичні заняття – 4 годин, консультацій – 2 години, самостійна робота – 96 години, форма контролю – екзамен.

Викладач: д. філол. н., проф. Грицик Л. В.

Посилання на профіль викладача: <https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-istoriyi-ukrayinskoyi-literatury/spivrobotnyky/hrytsyk/>